

De la vida del CENTRE

CONFERENCIA DEL SENYOR JOAN DE DALMAU. — El dia 10 ocupà la tribuna del Centre aquest conegut enginyer, per a donar una conferència de divulgació d'un interessant projecte d'eixamplis de la nostra ciutat, que podria tenir una enorme influència en l'economia i en la sanitat del nostre poble.

El nostre distingit compatriota Sr. de Dalmau demostrà haver fet un estudi molt acurat dels problemes que planteja el progressiu creixement de la nostra ciutat i advocà perquè aquest creixement s'orientés en el sentit del projecte que divulgava, que donà a conèixer a la concurrència per mitjà de projeccions. Merescué aquest projecte molts elogis i el senyor de Dalmau fou molt felicitat per la seva notable dissertació.

CONFERENCIA DE JOSEP M. BATISTA I ROCA. — Va donar-se el dia 13 d'Abril, i va ésser organitzada per la nostra Secció Excursionista. Féu la presentació de l'il·lustre professor el president d'aquesta Secció. Diu que l'any passat va venir el senyor Batista i Roca per a explicar-nos una conferència sobre etnografia; ell que, ultra els seus mèrits com a home de ciència, pot dir-se que avui és al capdavant de l'excursionisme català, calia que tornés per a desenrotllar-ne una altra sobre el noble exercici. El senyor Batista i Roca és el cap del Secretariat de Coordinació excursionista, professa en els cursos que aquest organitza i no s'estalvia en un bregar generós a favor de l'ennobliment i l'estructuració seriosa del nostre excursionisme. Aquest, després del seu gloriós cinquantenari, té una importància i necessita una unitat d'acció i un superior acord que facin eficaces unes activitats disperses. La intervenció del senyor Batista i Roca l'encamina cap a aquesta finalitat.

El senyor Batista i Roca comença a explicar el tema de "L'excursionisme i els nous ideals de la joventut". Diu que l'excursionisme té dues orientacions, totes dues ben importants: una de tècnica i una altra d'espiritual. La primera interessa gairebé exclusivament als que es dediquen a l'excursionisme; l'altra mereix ésser molt difosa perquè tothom pugui apreciar les grans virtuts d'aquest exercici.

Un poble mai no serà gran si no està compost de ciutadans d'una bona formació moral. Si la gent no presenta una fortitud de caràcter, aquest poble tindrà, col·lectivament, una evident feblesa. Hom hauria de preocupar-se molt fonamentalment, per tant, de procurar la formació del caràcter dels individus, puix que d'això, més que d'altra cosa, depèn la grandesa d'un poble. A Catalunya, per dissort, cada dia pot observar-se més feblesa. La conseqüència no és gens afalagadora.

Aquesta tara fonamental ha de combatre's. Els pobles petits han de tenir molt més interès en fer-ho, que no pas els grans, puix que llur poca extensió geogràfica i llur poca importància demogràfica ha d'ésser compensada per la superioritat individual de llurs pobladors. El que es perd en quantitat ha de guanyar-se en qualitat.

S'ha de fer, per tant, l'esforç necessari per aconseguir l'educació dels individus, en aquest sentit. Sobretot els joves han de fer-se ben forts físicament i moralment. ¿Pot fer aquest esforç la nostra joventut actual? Hauria de fer-lo, puix que ella constitueix el futur del nostre poble. Hom hauria d'exaltar, en ella, els ideals de la força i de l'acció.

Hi ha, en els nostres joves, diversos tipus de caràcter. N'hi ha que estan sadolls de seny, que pateixen la hipertrofia del seny; són materialistes, intensament egoïstes, no els interessa altra cosa que allò que els afecta d'una manera personal i directa. Per combatre aquesta malura espiritual, hom ha caigut en una altra de ben nociva i s'ha engendrat un tipus espiritual igualment vituperable. Aquest extrem contrari ens ha proporcionat el noi sentimental ploràmic, que tot ho espera del miracle i que està embolcallat per la ficció més absurdament innocent. Es amarat de literatura sentimental ensucrada, quan li calia ésser orientat cap a una literatura estimulante, cap al coneixement de la vida dels grans homes. Un altre tipus a combatre és el del minyó-home modern, sense ideals, amb el cap ple d'autos i d'esports, baldament no practiqui cap exercici físic. Es incapaç de tot esforç i de tota empresa. Com els soldats medievals que havien perdut la ballesta, podríem dir que és un home desballestat. Com que no

té armes per a lluitar per la vida, està condemnat a ésser aixafat. Pertany a una escola, que podríem anomenar del "xarleston". Com aquesta dansa exòtica, està deslloriat. Els nostres avantpassats — aquell "senyor Esteve", que ens fa tanta gràcia — eren més perfectes. Estaven educats en una escola que podríem dir-ne de la "sardana", dansa que és tot ritme, coordinació, germanor. Ells van començar un poble pròsper i que podia tenir aspiracions; la nostra generació, si no es rectifica, no portarà aquest poble més endavant de com el situaren els nostres avis.

De l'estat actual de la nostra joventut, no pot culpar-se a ella tota sola. Els intel·lectuals, com a directors, tenen, en això, bona part de culpa. Són, en general, massa refinats, massa selectes. Estan divorciats del poble, de la resta de Catalunya. N'hi ha, encara, d'escèptics, que només saben ésser irònics, i la ironia és una qualitat que no té res de constructiva. Els altres, de tant alts que es troben, han oblidat el seu poble i la tasca que els incumbiria de preparar-lo per a empreses molt altes.

Ara, els joves mostren, generalment, un optimisme efeminat. Es, però, a causa de l'ensenyança que han rebut. En comptes de dir-los que la vida és una lluita aferrissada, per entrar en la qual cal ésser ben forts de cos i d'esperit, hom més aviat els ha preparat a esperar-ho tot del miracle. I o bé es mostra aquest optimisme absurd o aquella altra falla, en apariència contrària a aquest estat, que és gairebé consubstancial al nostre caràcter: el pessimisme inhibitiu. Aquesta covardia moral és culpable de què haguem abandonat grans empreses, de què ens haguem fet súbdits d'altri. S'ha de reaccionar, per tant, contra la superioritat desdenyosa, contra la inhibició i contra la ironia. Aquestes actituds han portat massa males conseqüències. Els joves se'n han de desempallegar i ostentar una bella divisa: avençar, avençar sempre, amb tota la força de la joventut. Cal, també, restaurar aquells conceptes, tan menyspreats encara avui, de la bona fe i de l'entusiasme. Només ells són eficaçment constructius.

En emprendre el problema de la formació espiritual del nostre poble cal que se'n tingui una idea clara. Potser convindria que hom es posés un dilema: veure si s'han de fer savis, intel·lectuals i artistes o homes de tremp i d'acció. No s'ha de prescindir mai de la intel·ligència, la part més noble d'un poble, però hem de tenir en compte que els homes de caràcter i de voluntat han estat sempre els que han acomplert les grans accions i els que han

menat un poble a la prosperitat i a la glòria. En els moments pacífics de la història d'un país, són els intel·lectuals qui el fan brillar, però les hores difícils necessiten l'home de tremp. A Catalunya, hem de reconèixer-ho, aquests no es veuen.

Cal, doncs, forjar-los. La nostra joventut manca d'ambició i n'hauria de tenir. S'ha d'infondre a tothom una cobejança per les coses elevades i grans. Els homes forts, ambiciosos d'ideal i de poder de domini, aconsegueixen gairebé sempre el triomf final. Però aquest darrer ha d'ésser generós. Ha de visar a les coses de la col·lectivitat, no a les dels homes moridors. Aquelles romanen, aquestes tothom se les emporta a la tomba.

Quins mitjans hi ha per a formar el caràcter? L'escola és, sens dubte, el més indicat i el més eficaç. Però ens trobem amb una cosa: s'ha de determinar abans si la orientació preponderant ha d'ésser l'ensenyament o l'educació. Cal no negligir cap d'aquests dos aspectes pedagògics, però no hi ha com l'educació per a formar un caràcter. La premsa és un altre mitjà; amb tot, la seva acció és difusa i poc constant. El llibre és també excel·lent, però la seva esfera és molt limitada; només va a l'intel·lectual. Queda un altre mitjà, sens dubte el més important: l'excursionisme. L'orientació actual — tendències col·lectives en les sortides, excursionisme infantil i fins les pràctiques dels actuals cursets d'orientació — poden donar un resultat positiu. Els joves excursionistes que jo conec i que procedeixen de grups infantils — és a dir, que han rebut una educació per mitjà de l'excursionisme — són superiors, en la fermesa del caràcter, als que s'han dedicat de grans al noble exercici.

Això demostra com és necessari que l'educació parteixi de la idea de la vida que el minyó i l'infant comencen. Com que l'home és una creació harmònica de cos i ànima, s'ha de tenir una fortitud corporal i espiritual. La pràctica de l'excursionisme aconduïx, d'una manera bastant eficaç, a aquest resultat. A més a més, aparta d'unes tendències nocives a la joventut: els vicis i el sentimentalisme.

Els educadors del caràcter, però, no han de retre un culte a la força, ans bé han de posar-li un límit. Aquest no pot cercar-se sinó en la moral, el gran fre i la gran virtut. Els excursionistes, que practicant el noble exercici, acostumen a ésser forts, físicament i espiritualment, caldria que llegissin les vides dels herois i dels sants. Són un gran exemple.

L'excursionisme, com a escola, ensenya a vèncer obstacles, a arribar obstinadament a

una finalitat. Hom fa, abans d'emprendre una excursió, un itinerari i a despit de les pluges i de les contrarietats, l'ateny. Igual passa a malgrat d'una marxa fadigosa a l'estiu, o d'un excès de càrrega en qualsevol temps. Així s'educa la voluntat. L'excursionisme acostuma a la constància, a la tenacitat, coses que, com a meridionals que som, podem dir que no ens són ingènites. Tota finalitat és costosa: necessita l'esmerç d'esforços, el sacrifici de diversions i de comoditats. Però un bon tremp de caràcter l'aconsegueix. L'excursionisme és, també, escola de companyonia i de disciplina. La marxa en comú ho comporten, i hom s'hi habitua sense fer cap esforç de voluntat ni cap renúncia interior. L'excursionista fa seu aquell adagi que diu: "mor, però salva al teu germà" i rebutja aquell afrós "allò que no cou per a tú, deixa-ho cremar". No és tot això un bell resultat?

En néixer — acaba el senyor Batista i Roça — tothom té una missió a complir. Només la manca de caràcter ens aparta d'aquesta missió. L'ideal de la joventut del nostre poble i del nostre temps hauria d'ésser l'afany d'obtenir-lo. L'excursionisme, ara per ara, és el millor mitjà per arribar-hi.

Aquesta dissertació, tan interessant i suggestiva, va ésser escoltada atentament pel públic que va aplegar-se a la sala de conferències de la nostra entitat. Un aplaudiment sincer i entusiasta va saludar les darreres paraules de l'illustre dissertant.

CONFERENCIA DE JOAN VALLÈS I PUJALS. — Va fer la presentació el senyor Josep Banús i Sans, com a president de la secció de Literatura i Idiomes. Glossà la personalitat de Vallès i Pujals com a polític i com a escriptor, i féu una apologia de la seva obra última: "Elogi de Catalunya". Expressà el goig que sent el Centre en veure que Reus és la ciutat on es posa la primera pedra de l'edifici de l'"Associació d'Amics del Llibre", que inicia el senyor Vallès i Pujals.

Comença el conferenciant dient que no ha dubtat gens a escollir aquest tema: "L'afecció als llibres.—Crida a la Joventut" per aquesta conferència, puix que, havent-se allegat com a motiu principal, en oferir-li la tribuna de l'entitat, l'èxit relatiu obtingut pel seu darrer llibre "Elogi de Catalunya", creia que era obligat parlar de llibres. Per altra part, afegeix, difícilment pot donar-se una més perfecta coincidència entre el tema d'una conferència i la casa on es pronuncia, com la que dona el venir a parlar de llibres en un "Centre de Lectura".

Us heu demanat mai què és un llibre?—, pregunta. Si el definim pels seus elements externs, com ho fem quan definim qualsevol dels objectes que ens són familiars, no hauríem fet sinó definir-ne la materialitat fugissera, les condicions moridores tal com faria el que definís l'home com un compost de carn i ossos i teixits i grassa i pell... i es descuidés l'ànima. També el llibre té ànima, com l'home. En el llibre hi ha l'ànima de l'autor, que es manifesta, que palpita, que es comunica i expandeix. Hi ha sovint l'ànima mateixa del lector, que ha sabut ésser endevinada, manifestada per l'autor.

El llibre — segueix dient — és el que millor distingeix l'home de la bèstia. Si us pregunten en què es distingeix l'home de la bèstia, què diríeu? En la intel·ligència? Perilla, llavors, que us retreguin l'astúcia d'algunes feres, la fidelitat dels cavalls i dels gossos, el que realitzen les bèsties amansides dels cires, la manera tota de fer dels simis... que semblen senyals d'una intel·ligència, més o menys desenrotllada. Direu, llavors, que es distingeixen en el parlar? Us retreuran els lloros.

En allò que més es distingeixen és en el llegir. La bèstia mai no llegeix. Per això el gran naturalista Linneu definí l'home com a "home sapiens"; per això el qui és il·letrat se li diu "burro".

I en això es troba l'explicació d'un fet que crida l'atenció. L'home, perquè llegeix, va millorant, va avançant i perfeccionant-se, puix gràcies a allò que troba consignat en els llibres, s'aprofita del que han treballat i del que han sofert, i del que han descobert i inventat tots els seus predecessors. La bèstia no pot aprofitar-se de res, perquè no llegeix. Els llibres ens fan ciutadans de tot el món i ens fan presents a tots els temps. Per això els pobles que no llegeixen estan encara en estat de salvatgisme.

Quan més s'estima el llibre tant més s'avança i es progressa; quan se'l menysprea i se'l persegueix es retrocedeix a l'estat de barbàrie. La famosa Biblioteca d'Alexandria, que havia arribat a reunir 700.000 volums era el coronament de l'avançada civilització que arribà a assolir l'antic Egipte. Però quan Omar, el general mahometà, conquistà aquell poble, féu servir tots els llibres d'aquella Biblioteca per alimentar les calderes que escalfaven l'aigua dels 4.000 banys públics que hi havia a Alexandria. I bastà la desaparició d'aquella Biblioteca perquè l'Egipte tornés a caure a l'estat de barbàrie.

El cas s'ha repetit en la història. Els gene-

als de Napoleó, quan envaïren l'Espanya, a principis del segle XIX, feren el jaç per als seus cavalls amb els llibres de l'Arxiu de Simancas. Els barbres dels temps moderns que cremaren els convents, l'any 35, també destruïren els immensos tresors espirituals que guardaven les Biblioteques que els convents havien reunit.

Contràriament a aquests casos, hi ha mil exemples de com s'estima i es considera el llibre. La República de Florència, per atraure's l'amistat i aliança del nostre rei Alfons V, no trobava present millor que oferir-li un valuós manuscrit de Tit Livi. A mitjan segle passat, el marquès de Salamanca, pagava vuit mil duros per un dels cinc únics exemplars de la novel·la cavalleresca catalana "Tirant lo Blanch". Quan Prat de la Riba fundà la "Biblioteca de Catalunya", es pagà una quantitat elevadíssima per un exemplar de cançoner català-provençal que perillava de passar a un altre país. Fa pocs dies que un bibliòfil nord-americà pagava 15.000 lliures esterlines per un llibre i 20.000 per un altre.

Això demostra el valor de la força del llibre. Molts dels homes més famosos del món ho deuen tot als llibres i, a voltes, a un sol llibre. Són els llibres i no els homes els que governen el món. De l'acció dels homes no n'acostuma a quedar rastre. Molts d'ells ja arriben a veure en vida destruïda la seva obra. En canvi, l'acció dels llibres perdura. Dos llibres hi ha que de fa segles i segles influeixen en el món, i es pot dir que es tenen entre ells dividida la humanitat: la Bíblia i l'Alcorà.

Del domini que Roma exercí sobre el món, no en quedava rastre després que les legions dels pobles del Nord hagueren envaït els que foren territoris d'aquell Imperi. Però quedà un llibre, el que conté compilat el dret romà, que ha influït en alguns pobles, com ocorre en el nostre, i està vigent i s'aplica cada dia. De tot el trasbals que mogué Napoleó, sotraguejant tota l'Europa, de tot aquell seguit de guerres i de conquestes i d'invasions i de lluites i d'establiment de noves dinasties, no en restava res en peu quan morí aquell home; però el seu petit llibre, el Codi Civil, continua mantenint-se vigorós i ferm, a malgrat del temps transcorregut.

Aquest valor i aquesta força del llibre, igual són per al bé que per al mal, puix el seu proselitisme és enorme. Per això tant com s'ha de lloar i expandir el bon llibre, s'ha de execrar i bandejar el llibre dolent. Quan el llibre no és escrit honradament, quan no es posa al servei de causes nobles, quan s'escriu per mer-

cantilisme o per afalagar el vici o la mentida o l'error... es fa un mal que sols pot compararse al bé immens que fa el bon llibre.

El llibre bo és el millor amic de l'home. Llegir els bons llibres és conversar amb els homes savis, amb els homes eminents que han sobresortit en la humanitat. Aquests homes us diuen en els seus llibres les coses més trascendentals, més noves, més alligoadores... I té el llibre tots els avantatges dels bons amics i no cap dels inconvenients que aquests presenten. Perquè el llibre no exigeix cap reciprocitat, no s'han de témer les seves indiscrecions; no abandona quan s'està atribulat o caigut, com fan moltes voltes els amics de carn i ossos.

Per això jo experimento una ràbia fora de mida — exclama el conferenciant — quan sento a un home dir que s'ha avorrit, en un viatge, o perquè ha hagut de passar unes hores sol, o perquè un dia de festa no ha sabut on anar. Sembla mentida que un hom pugui avorrir-se havent-hi llibres al món!

En general, a Catalunya, no es llegeix. I aquesta és la causa principal del nostre endarreriment. La resurrecció de la nostra cultura és obra d'una minoria. El poble, la massa hi resta indiferent. I és necessari vèncer aquesta apatia. Cal inculcar aquestes veritats: que s'ha d'alimentar diàriament el cervell, com s'alimenta diàriament el cos; que és necessari donar a l'ànima el seu pa, si no volem ésser igual a les bèsties; que és una vergonya anar amb l'esperit despul·lat, com ho és sortir al carrer sense roba.

Aquest desnivell nostre el notem al posarnos en contacte amb els homes d'altres pobles en què es llegeix molt més que ací. S'ha de convertir l'afany de cultura en moviment popular; s'ha de aconseguir que la nostra gent senti la vergonya de no llegir.

Ací és molt freqüent el cas de l'home que us ensenya la nova casa que s'ha instal·lat, amb totes les comoditats i els refinaments del luxe, amb els més insignificants detalls perquè la vida s'hi desenrotlli plàcida i sense molèsties, i que no s'ha recordat que en el món hi ha llibres. Són a milers les cases que no tenen ni el més insignificant armari amb una dotzena de llibres.

Estem atrassats, molt atrassats. En general, salvant la minoria abans esmentada, no sabem de res. No ens manquen ja sols els coneixements concrets i determinats de les diverses tècniques i espiritualitats; ens trobem sense aquell vernís de cultura general, indispensable per alternar amb les persones mitjanament il·lustrades d'altres pobles. No sa-

bem geografia; no sabem història — ni la del nostre poble! —; no sabem ciències naturals; no tenim quasi cap coneixement de literatura antiga i moderna; ni de la religió que professem no tenim els coneixements indispensables per a fer-ne una lleugera defensa el dia que la sentim combatre o escarnir...

S'ha de reaccionar contra això. I la reacció ha d'ésser una campanya general, ha d'ésser una croada, un veritable aixecament nacional. Els països que s'han imposat aquesta tasca han inventat mil mitjans per a fer nèixer l'afició al llibre i perquè es llegeixi més cada dia. Aquesta campanya, perquè doni fruits, ha d'ésser organitzada, constant i sistemàtica. I això sols s'aconsegueix constituint una "Lliga dels Amics del Llibre". Una lliga així és la què va desenrotllant les seguides iniciatives que es suggereixen per aconseguir la finalitat proposada; és, sobretot, la més indicada per anar fent nèixer Biblioteques populars.

Explica l'orador l'ocorregut als Estats Units. Un dia entrava a una Biblioteca pública d'aquell país un modest telegrafista, que anava a llegir en les hores que el seu treball li deixava lliures. I fou tal el benefici que d'aquelles lectures tregué aquell modest jove, que formulà el vot de què si un dia arribava a tenir una posició, esmerçaria tots els cabals que pogués a difondre els llibres i l'afició al llegir. Aquell telegrafista era Andreu Carneggie i quan arribà a tenir una de les fortunes més grosses del món, destinà 60 milions de dòlars a les Biblioteques populars. Als Estats Units hi havia, l'any 1923, 8.550 Biblioteques amb 121 milions de llibres; corresponien 115 llibres per cada 100 habitants i una Biblioteca per cada 13.000.

Quan vaig pensar en llançar la idea de formar la nostra "Lliga dels Amics del Llibre", només sentia veus que em descoratjaven. Malgrat això, jo sóc optimista i llanço avui la meua crida, dirigint-la especialment a la joventut.

Molt es rondina i malparla i blasma de la joventut actual, acusant-la de mancada d'ideals. Jo crec injustificats aquests atacs puix la joventut actual és filla de l'ambient en què s'ha hagut de formar i si algun defecte s'hi troba és general a tota la societat moderna. La generació que avui està entre els 20 i els 30 anys, ha hagut de formar-se en els moments de més forta crisi que ha passat el món. Ha arribat a semblar, després de la guerra, que no quedava cap ideal en peu; que els esperits més forts trontollaven, envaïts per la

desorientació que regnava arreu; que havia de preguntar-se si hi havia cap ideal d'aquest món que valgués la pena, no ja de què s'immolés per ell la vida, sinó de posposar-hi altres afeccions i comoditat. Res no té d'estrany que en aquest ambient s'hagi format una joventut desdibuixada i grisa.

Però jo estic segur que per poc que se l'estimuli, la joventut present s'emprenderà la tasca de redimir la societat actual i aquesta redempció sols pot venir mitjançant restablir el culte de l'ideal.

Parlant de la joventut actual s'ha de parlar de l'afecció a l'esport. És aquesta afecció el que deixà enrera el cultiu de l'ideal? Molts ho creuen així.

Jo recordo, diu l'orador, que fa alguns anys vaig haver de parlar en una festa que es dedicava a un dels clubs nostres que havia guanyat un campionat peninsular. Jo deia en aquella ocasió que no em produïa cap alarma l'afecció a l'esport perquè veia que paral·lelament a aquesta hi havia en el nostre poble un gran afany de cultura. La cosa alarmant és el desequilibri, és la desproporció; però quan hi ha una ponderació entre les coses que atanyen al cos i les que fan referència a l'esperit, es produeix el què els grecs sintetitzaven tan bé en el "mens sana in corpore sano", la intel·ligència sana dins del cos sà. Aquesta ponderació fou tan gran en aquell poble, que en els Jocs Olímpics s'arribaren a associar de tal manera els esplais de l'esperit, que Pitàgores i Plató hi discutiren, Herodot hi llegia les seves històries, Sòfocles i Eurípides hi representaren llurs tragèdies i els oradors polítics hi pronunciaven llurs discursos.

Però jo no sé si avui continua aquell equilibri i ponderació que jo deia, en aquella ocasió, que em tranquil·litzava. L'acció cultural està estacionada — no hem de dir ara per quines causes — i en canvi ha anat creixent, l'afecció a l'esport, i més encara l'afecció a l'esport com a espectacle que com a exercici. Això produeix un desequilibri que, allunyant-nos de la semblança amb aquella Grècia que jo recordava, ens acosta a la Roma dels darrers temps, lliurada de tal manera als espectacles, que els ciutadans, insensibles als mals de la Pàtria, sols xifraven el seu anhel en què tal corser guanyés les carreres o tal jugador quedés bé en el circ, fins el punt que Salvià podia exclamar: "El poble es mor i se'n riu".

Hem de rompre aquest desequilibri, acaba dient Vallès i Pujals, restablint la ponderació, i llançant-nos de ple al cultiu de l'es-

perit. Avui, la nostra actuació és emprendre la batalla pel llibre; aixequem ben enlaire aquest símbol.

Durant el transcurs de la conferència, per quatre vegades s'hagué d'interrompre l'orador davant dels aplaudiments del públic. En acabar, ressonà una llarga ovació.

SEGON APLEC EXCURSIONISTA DE LES COMARQUES TARRAGONINES. — En una reunió haguda a la nostra entitat entre els cercles excursionistes de Tarragona, Valls i Montblanch i la nostra Secció Excursionista, es va convenir, en principi, celebrar el Segon Aplec a La Mussara i posar-se ja en la tasca de la seva organització. Va acordar-se anar a aquell llogarret i, sobre el terreny, veure si hi havia prou possibilitat per la celebració de la festa.

Un dels primers diumenges del mes d'Abril, delegats dels quatre pobles pujaren a La Mussara i es convenceren que aquest indret és ben a propòsit per a portar-hi a terme tots els punts del programa a descabdellar. Aquest programa, llevat de la innovació d'un concurs de salts a corda per a noies, serà una repetició del que va desplegar-se, en el Primer Aplec, a Santes Creus. A La Mussara, com a Santes Creus, l'any passat, hom no va trobar sinó facilitats entre la gent del poble i els seus directors.

A judicar per l'entusiasme que tothom posa en l'organització d'aquest Segon Aplec, cal creure en un altre èxit rotund.

EXCURSIÓ A PRADES I A LA PENA. — Va fer-se el dia de Pasqua, aprofitant les dues festes seguides. A Prades va pujar-s'hi per la dreuera de la Pedrera de Mas de Pagès.

Es tirà, a Poblet, carretera de Prades amunt fins a la riera de la Pedrera, el llit de la qual és tot aprofitat pels conreus. Allí un camí de carro porta fins al pla de la Llaqueta, on s'agafa un caminet, ràpidament ascendent i d'allò més fadigós, el qual acaba al mas de Pagès. Aquesta casa, situada a uns 1130 m. d'altitud, és deshabitada i té un bell aspecte muntanyenc; les prades de sembra que l'envolten i el seu aspecte decaigut produeixen una impressió de solitud. Del coll de la Muleta, es davallà a Prades, on s'entrà pel camí de la creu de Montblanch.

De Prades, hom va encaminar-se al coll del Bosc. Abans va pujar-se al tossal de la Baltesana. Feia un dia molt clar i l'ample panorama que s'hi atalaia era ben albirador. Del coll del Bosc, hom va davallar al de les Masies i, agafant la dreuera d'aquest coll, es va baixar a la carretera, vora la Granja Banús, evitant-se així força passos per aquesta via. Llavors, carretera avall, va tornar-se a Poblet; abans, hom havia fet un curt atur a la font de Nerola, posada vora l'esplèndida mata de Riudabella.

L'endemà, s'eixí de Poblet i per la carretera de La Pena — aprofitant un caminet que davalla cap a l'obaga espessadat de vora el corrent del comellar — es pujà a l'antiga dependència pobletana, és a dir, al xalet forestal del servei agronòmic de l'Estat. D'allí es pujà al mirador, des del qual tota la Conca és albiradora i, per damunt de la serra del Tallat, es veuen esfumades les comarques lleidatanes, sota la capçalera de la serrelada pirenenca que, amb els cims blancs de neu, semblava una visió d'ensomni. Pels extensos Plans, grisos i erms, va fer-se cap a Rojals i, per Rojalons i la magníficent frescor de La Vall, va arribar-se a la vila ducal de Montblanch.

BIBLIOTECA.--Estadística mensual - Llibres servits.

	Obres generals	Filosofia	Religió	Ciències Socials i Dret	Filologia	Ciències Pures	Ciències aplica- des	Belles Arts	Litera- tura	Història i Geogra- fia	Total general
Abril	1058	66	20	86	175	69	95	104	1137	112	2922